

[Qurban bayramn flsfsi](#)

!Bismillhir-Rahmnir-Rahim

Qurban bayram... Allah evinin ziyartin getmi haclar ümr mllrini yekunladrb, yenidn ehramlanrlar. Tqva v paklq rmzi olan libas geyinrk, rft çölün üz tuturlar haclar. Rblri il hd-peymanlarn tzlmk, lahi hüzurda vücudi imtahanlarn rfl vermüçün müqdds rft çölünd vüquf edirlr – mskun olurlar haclar. Rblri qarsnda günahlardan paklanr, rzillik v ...çirkinliklrdn imtina edrk, ibadt edirlr onlar

...Nlrin simvolu var burada

Axamça milyonlarla insandan ibart bir möhtm sel Mhrül-hrama – Qiyamt shnlrini xatrladan bir mkana üz tutacaq. nsann özünqaydna tkan vern riqqtl anlarn yaayr burada haclar. Sübh açlr... Mübark zilhicc aynn 10-cu gününün sübhü. Günin öllri Yer üzünü iqlandrmaa balayarkn, haclar Minaya keçid edirlr. Nec d zmtli bir toplum! !N möhtm bir shn

Minada haclar Intlik iblisi simvoliz edn cmrlr - sütunlara yetiirlr. Burada öz hiddtlrini zahir edir, xbislikl, nfsani asllqlara nifrtlrini büruz veririr. Dalayrlar Intlik iblisi haclar... Dalayrlar qlbrind olan rzil qul psixologiyasn! Atdqlar hr dala sanki damc-damc çxarlar rzillikli qlbrindn onlar! slind iblisin (In) hr bir tzahürün, hr bir zülmün, hr mkan v zamanda, hr rzil sift, hr mnfur cidd olan !tzühürün da atrlar haclar! Daa basrlar Intlik eytan haclar

Sonra haclar qurbangaha gedirlr. Allah! Allah! Düünmk istyn insan üçün nlrni simvoliz edir bu qurbangah!! Bndnin ixlasn, Rbbi !önünd gözl imtahan vermnin rmzidir bu qurban

zmtli bir bayramdr Qurban bayram. Mövcudiytin flsfsin n drin eyham var burada… lahi imtahandan sonadk lyaqtl çxmaa bir abiddir bu gün. Fdakarl örnk edn, gözl amal urunda n qiymtlisindn bel, ;keçmyi öyrdn bir gündür bu gün…

smayl qurbanl

Hzrt brahimin () qurban – smayl qurbanl... Allah Tala Hzrt brahimi () – Öz müxlis bndsini snaa çkir. Sevimli övladn qurban ksmyi buyurur ona Rbbi. lahi buyuruu yerin yetirmk üçün olunu götürüb Minaya gedir Hzrt

brahim (). Olunu Allah yolunda qurban ksmk istrkn, möcüz ba verir
!– ksmir bçaq

lahi trfdn bndnin üzrin dün vzif n qdr çtin olsa da, lahi eqin
irinliyi bu çtinliy qalib qlir v lakin, bu anda, ksmy mhkum olan iti bir
bçaq öz ksmk funksiyasn yerin yetirmy aciz qalr! Bçaq hrkt
!gtirilir, ba bçan altnda, amma iti bir bçaq ksmir

Allahn min mlyi – Hzrt Cbrayl () nazil olaraq, Hzrt brahim () buyurur ki, o,
lahi imtahanndan rfl çxmdr. Bir qoyun ta edilir Hzrt brahim – smayl
.qurbanl. smayln yerin bunu qurban ksmk buyurulur ona

lahi! Nec heyrtli bir shn! Nec vücudi bir durum! Ksmli olan bnd d, ksilmli
olan bnd d rfl öz imtahanlarn verir! Bütün yaradl almi bu
vücudi shnni qibt il seyr edir. Budur hqiqi insan! Budur Bnd! Budur kamil
bnd mqam! nsan bndlik mqamna, kamillik mqamna belc ucalr! Bu rfli imtahann
...müqabilind bir gerçk ksilmli smayl qurbanl br hdiyy edilir

Minaya ayaq basm haclar, Allah drgahnda bu shnni yaayaraq, Allah drgahnda
.qurban ksirlr

Bu mtlbdir Qurban bayramnn flsfsini özünd tcssüm edn, lahi
Quran mntiqindn xz ediln göz v drin bir mtlb – Uca Allaha hqiqi
bndlik etmk mqamnn daycs olmaq v bu üvi mqam hr bir raitd yaatmaq,
çtinliklr sin grrk, hyata keçirmk. Hr bir müslmann üzrin
.bu vücudi shndn lazmi ntic çxarmaq vzifsi glir

Hzrt brahimin () dvti

ndi is müqdds hcc mrasimi bard olan Quran aylrin diqqt edk. “V
(yada sal) o zaman() ki, brahim üçün (K'bnin
sütunlarn Admin qoyduu tml üzrind qaldrsn dey) K'b evinin
yerini hazrladq (v ona dedik) ki: «(Bu evin hcc mrasimind) heçnyi Mn rik
qoma v Mnim evimi tvaf ednlr, (ibadt) duranlar v rüku v scd ednlr
.çüçün tmizl

V insanlar ümumi kild (Allah evinin) hcc(in) çar ki, (onlar snin»
dvtin nticsind Qiyamt günün kimi) piyada v hr uzaq yoldan gln arq
.çdvlr üstünd sn trf üz tutsunlar

Nticd öz (dünya v axirt) mnftlrinin bir hisssini müahid etsinlr»
v müyyn günld (Zilhicc aynn ilk on gününd, yaxud
bayram günü v ondan sonrak üç günd) Allahn
onlarn ruzisi etmi oldu heyvanlar(– dv, ink v qoyunu qurban ksrkn
onlarn ba) üzrind Onun adn çksinlr. Bellikl, ondan
özünüz d yeyin, çox ehtiyac içind olan yoxsula
.(da yedirin». (“Hcc” sursi, ay 26-28

Müqdds aylrdn blli olur ki, Kb evi vllr d olmur. Kb evi Hzrt Adm ()
trfindn ina edilmidir. Hzrt Nuhun () zamannya ba vern tufan zaman Kb evin

müyyin xəstə deyir. Allah Tala bu müqəddəs məkəni yerini brahim peyğəmbər () bildirir. brahim peyğəmbər () də buran və əl səməyl peyğəmbər () ilə birgə yenidən inandırılır. Kəbir evi hazır olandan sonra Allah Tala brahim () buyurur ki, buran təvəzül və hidmət evi olsun. Təvəzül edən, namaz qılanlar, rüküətlərə edən və səcdə edənlər və əccedilən bu evi təmizləsin

Həqiqətəndə brahim peyğəmbərin () vəzifəsi – müqəddəs Kəbir evini zahirən və məhv irklərdən təmiz saxlamaq idi. Bəndələrin burada yalnız Allaha pristi etməsinə təmin etmək lazım idi. Bu məkəni müəhəmməd ibadətində – təvəzül və namazda

Kəbir evi ibadət edənlər və əccedilən hazır vəziyyətdəndə isə Allah Tala brahim () mürəddir ki, insanlara həcc gəlmiş elan olsun. Təfsirlərdə oxuyuruq: "O zaman ki, brahim bu məkəni əl səməylə, Allaha rəzəndir ki, ax sən insanlarn qulana əccedilətməyəcəksən. Ancaq Allah ona mürəddir ki, sən elan et və Məni onların qulana əccedilətdirəm" deyə

Həzrət brahim də () illərini qulana qoyaraq, rəzəndə qəribə sənəddə deyir: "Ey insanlar! Kəbir evinin həccə siz yazmış və Prərdigərnəznə dəvətini yerinə yetirin" deyə

Allah onun sənəddə hamn qulana, hətta ana rəhəndə olan kəbirlərin bel qulana əccedilətdir. Onlar da cavabında dedilər: "Ləbbeyk! Allahumm, ləbbeyk!" deyə "Allahm, dəvətini qəbul etdik!" deyə. O gəndən Qiyamət gəndən qədər bu mərasimə itirək edən o kəsilərdə ki, Həzrət brahimin () dəvətini qəbul edənlər

Bir nəqliyəndə qeyd edək ki, heyvanlar qurban etmək – həqiqətəndə bir rəmzdə ki, insan vəzən; Allah yolunda qurban etməyə hazırlayır. Necə ki, Həzrət brahim () səməyl () qurban etməyə hazırlamış. Onlar bu məkəni ilə elan edirlər ki, Allah yolunda hər bir fədakarla, hətta canlarından kəccedilməyə bel, hazırlayır

Allah Tala həmməzə bu gəzəl mərasimə itirək etmək təvəzülünü nəsib olsun! Nəsib olsun ki, o gəzəl Zətin gəzəl cəvlərini məhv gəzəl vəzən; ruhunuzla hiss edək və gəzəl nahlarməzdan paklanmağa əccediləlaq. Onun o Məqəddəs dərğahında səzək ki, təqvalı insan olacaq və gəzəl nahlardan uzaq olmağa əccediləlaq. nallah

Qurban bayram bizim və əccedilən bir əccediləndir. səməyllərməz Allah yolunda verməyə qədər hazırq? Həzrət brahim () məqəyis, bizim vəzən; dənə əccediləkmə imkan yaradır. Qurban bayram – slind, fədakarlın, sənə formalad bir gəndəndir

?Məstti kimdir

ndi isə bir nəccedilə kəlmə həcc ziyarətini getmək vəzifəsinin insan vəzən; dənəmsi bərdə qeyd edək

:Həcc ziyarətini getməyə bir nəccedilə müəhəmməd nəqliyəndə var

məkəni olan xəstə (ritdə bel insana məstti deyirlər) və mürəddəndə yalnız – bir dəfə slām həccə (həccət-slām) vacib olur

mkan olan xs (müstti) hcc drhal vacib olar. Yni bir xs, müstti olduu - ilk ild hcci yerin yetirmlidir v onu txir salmaq lazmm deyildir. Txir sald tqdird, .sonrak ild hcci yerin yetirmlidir

gr müklf (üzrind ri vzif olan xs – burada hcc getmli olan xs) - shlnkarlq edib hcc getmzs, hcc onun üzrind qalar v sonradan hr bir surtd – htta imkan aradan gets d – hcc getmk onun .ü¸ün vacib olur

Hcc getmyin vacib rtlri

Hcc bir ne¸ rti vacib olar (bu rtlrin hams mövcud olmazsa, hcc .(vacib deyildir

a) Hddi-bülua ¸atmaq

.(b) Aqil olmaq (al banda olmaq

.Demli, uaa v qli naqisliyi olan xs hcc vacib deyildir

c) Mal-dövlt, bdnin salam v qüdrtli, yolun a¸q v vaxtn kifayt .qdr olmas baxmndan müstti olmaq

Mal-dövlt baxmndan müstti olmaq – yol azuqsi v nqliyyat - vasitsinin olmasndan ibartdir. gr bunlarn özü olmasa, onlar ld etmk ü¸ün xrcly bilck miqdarda pul v ya maln olmas da kifaytdir. .Qaytmaq xrcrlini d tmin etmk imkann olmas rtdir

Hccin vacib olmasnda gedib-qaytmaq xrcrlindn lav, öz nin uyun - (qazanca, imkanna müvafiq) hdd ev v ev yalar, nqliyyat vasitsi v mit ü¸ün zruri olan baqa eylr d malik olmas rtdir. gr onlarn özü d olmasa, onlar ld etmk ü¸ün lazmi qdr pulu, .yaxud dyrli bir yas olmaldr

Hcdn qaydana qdr ailsinin xrcrlini ödmy imkann olmas – - .müstti ü¸ün rtdir

Hcdn imkanl qaytmaq, yni qaytdqdan sonra hyat trzinin maddi chtdn - ¸tinliy dümmsi ü¸ün ticart, kin¸ilik, sntkarlq, yaxud ba v dükan kimi mülkyyt mnftin malik olmaq – müstti ü¸ün rtdir. gr öz halna uyun qazanc ld etmk qüdrti olarsa, kifaytdir. gr qaytdqdan sonra dolan tibat .aylq maala tmin olarsa, kifaytdir

Hccin vacib olmas ü¸ün bdn, yol v zaman chtdn imkann - olmas rtdir. Buna gör d yol getmk qüdrti olmayan, yaxud ¸ox ziyt ¸kn xst ü¸ün hcc vacib deyildir. Hm¸inin, yolu a¸q olmayan v ya hcc ¸ata bilck drcd vaxt olmayan xs hcc .vacib deyildir

mkanl xs özü hcc getmlidir v baqasnn onun trfindn hcc getmsi - kifayt etmz. Amma hcci boynunda qalan v qocalq, ya xstlik ucbatndan hcc ged .bilmyn xsin vzin baqa birisi hcc ged bilr

?Neç df hcc getmk olar

Bir nfr ömründ bir df hcc getmk vacibdir. Amma el olur ki, insan hcc ziyartin getmkl bal ruhi tibat hiss edir. Cmiyytimizd ndns hcc ikinci df getmk istyn insanlara nisbtd: “Yaxs budur ki, hmin pula xeyriyyçilik etsin” kimi yanama israrla yeridilir. Amma ax bu insann ruhi tibat var. Bu halda, ona “hcc getm, vzind xeyriyyçilik et” demk, digr xs “bu il istiraht getm, evind qal, onun puluna xeyriyyçilik et” .demk kimi olar

Yni, hr ey insann niyytindn asldr. gr hcc getmk onun daxili tibat il baldrsa, bununla ruhu dinclirs - bu, bir msl. gr hcc getmk insan üçün .bel bir sciyy damrsa – bu, tam frqli bir msldir. Hr ey niyyt qaydr

O ki, qald xeyriyyçiliy - bu, hcc gedib-getmmsindn asl olmayaraq, insann üzrind olan mnvi vzifdir. Qurani-Krimd buyurulur: “Onlara ruzi olaraq verdikrimizdn infaq edrlr (xeyriyyçiliy xrclyrlr)”. Hr bir .insan çalmaldr ki, imkan olmayanlara l tutsun

?ldquo;Hac” rütbsi varm&

Bir-iki klm d hcc ziyartinin bahal il bal demk lazmdr. Sözsüz ki, hazrk qiymtlr yükskdir v bu, bir çox insanlarn yolunu balayr. Bu vziyytdn çx yolu – operatorlarn saynn artmasnda, hcc ziyartinin inhisarda olmamasnda, salam rqabt mühitinin formalamasndadr. Yni, hcc ziyartinin tkili tamamil rahat olaraq, pekar irktlr hval oluna bilr. Orada insanlarn ri suallarna, mllrinin yerin yetirilmsin gldikd, hmin irktlr bu sahnin mütxssislrini clb ed bilr ki, bununla da bal heç bir obyektiv çtinlik yoxdur. Yni hcci inhisarda saxlamaq üçün .heç bir obyektiv sbb yoxdur

Hac adna gldikd is, zahirn, bel bir dini rütb yoxdur. Sadc, Müqdds Kitabmz olan Qurani-Krimd, hdislrimizd hcc ziyartind olan insanlara “hac” dey iar edirlr, nnvi olaraq, ziyartdn qaydan insanlar da bel çarlar. V bu ad, Allah Evini – Kb Beytullah ziyart edn insann üzrin müyyn mnvi thddüdlr müyyn edir. Hac, digrlrin nisbtn daha msuliyetli, xlaqi dyrlr baxmndan daha dürüst v sliqli .olmaldr. O, öz trafna tmasda olduu nurun mübarkliyini paylamaldr

Qurban bayramnn mllri

Bir neç klm d Qurban bayram gününün mllri bard qeyd :edk

Bayram qüslü almaq;. Qurban bayramnn namazn qlmaq; mam

Sccadn () "Shifeyi-Sccadny" dua kitabnn 48-ci duasn oxumaq;
“Nüdb” duasn oxumaq; mam Hüseynin () Qurban
bayramna mxsus ziyartnamsini oxumaq; Qurban ksmk; Qurban bayram
gününün zöhr namazndan etibarn zilhicc aynn 12-ci
gününün sübh namazna kimi 10 namazn sonunda
aadak tkbiri söyImk böyük savaba malikdir: «Allahu kbr,
Allahu kbr, l ilh illllah, vallahu kbr, Allahu kbr v lillhil-hmd. Allahu kbru la m hdn.
.«Allahu kbru la m razqn min bhimtil-n’am. Vlhmdu lillhi m bln

Allah Tala bizlri bu zmtli bayramn mahiyytini drk edib, yaadanlardan qrar
!versin! Amin

,Hac lqar brahimolu

ilahiyatç-filosof

çrihr «Cüm» mscidinin imam-camaat